

## SVE ŠTIMA

Vidimo dijeli se bilten večeras.

Nije falilo.

Sreća.

Priđe nam onaj mladi glumac, onaj iz Zenice, što je sa onom  
Banjalučankom grad upoznavao.

I požalio se on nama, nema dioptrijskih naočala više.

Uzela mu, ni manje ni više, Milica, večeras glumila u predstavi  
„Probudi se“.

Kaže: „Kad ste već pisali o meni da upoznajem grad, molim vas napišite  
da sam zbog Milice večeras u prvom redu, jer inače neću vidjeti  
predstavu.“

Vidimo kasnije i njega i Milicu, vratila mu naočale, sretan.

Eto, Harune, sad sve štima!

Glumci su uspjeli probuditi publiku kako smo i najavili

Svaka čast!

Poslije okruglog stola- Hollywood.. super bilo, opustili se i žiri, i glumci, a  
i mi.

Čekamo Gračanicu sutra.

Predstavu je režirala naša Mirela, koja je tu već od prvog dana  
Festivala.

Publiko, čekamo vas u pola devet!

Izgleda da će se skidati do kraja!

## OKRUGLI STO...

### PROBUDI SE

### DIS POZORIŠTE MLADIH BANJA LUKA

**Strajo Krsmanović** je u uvodu iznio svoje viđenje autorskog projekta Stevana Šerbedžije, predstavljajući ga u scenskom smislu kao recitatorski mozaik koji prezentuje pobunu i bunt mladih ljudi. Mladi Banjalučani nam daju sliku vremena u kojem živimo, a koje je more nesporazuma i nevolja. Njihova snažna poetska riječ pruža jednu vrstu pobune i to je najveća vrijednost predstave. Dobro komponiran mozaik bez pretenzija, prikazan kroz mladalačku igru.

S obzirom da reditelj predstave nije bio pristan na okrugлом stolu, **Novica Bogdanović**, direktor DIS-a, predstavio je ansambl predstave i ukratko upoznao prisutne sa radom pozorišta. Ova predstava je koncipirana kao predstava isповijednog tipa mlađe generacije koja je stasala zajedno. Reditelj je kanalisaо njihove ideje i komponovao ih sa književnim tekstovima. Polazište je predstavljaо njihov bunt kojeg su oni u sebi nosili.

DIS je pozorište mladih koje ove godine obilježava 25-ogodišnjicu postojanja kao nezavisna kuća, čiji ansambl čine uglavnom studenti iako imaju i profesionalnu produkciju kao i mlađu ekipu.

**Jelena Popović** je rekla kako je jako dobro to što su uradili, što je isповijedno u predstavi njihovo i što su ostvarili retoriku. Zato smatra da ako se već bave retorikom, koja je efektna, onda bi trebali da se više edukuju. Savjetovala im je da se obrate prof. Mojeviću sa Pravnog fakulteta da im pomogne u usavršavanju retorike. Smatra da nije dobro u predstavi što galame na publiku koja je došla da ih gleda, a oni je svojom galamom na neki način vrijeđaju. Mnoge stvari se mogu reći i tiše, a da isto tako budu efektne, i zato taj retorički momenat trebaju iskoristiti.

**Svetozar Babić** je rekao kako agresivnije obraćanje publici jeste bio njihov cilj jer je publika uspavana.

**Ljiljana Čekić** se nije složila sa Jelenom Popović jer se ovi mladi ljudi nisu bavili retorikom, već pozorištem, tako da su napadali publiku onoliko koliko treba. Primijetila je da njihove riječi zvuče mnogo žešće i opasnije na njihovoj sceni, jer je manja. Najveći kvalitet ove predstave jeste to što oni vjeruju u ono što govore jer su aktivno učestvovali u radu na predstavi. Ne slaže se da im je potrebna pomoć od retoričara, već trebaju tražiti pomoć od Akademije, jer se nuda da će se oni u budućnosti baviti umjetnošću, a ne politikom.

**Amira Kudumović** je pohvalila ovu predstavu čiji je tekst jasan i govori o prokletstvu i naivnosti našeg naroda koji, kad bi trebao djelovati, zamre. Poslali su jasnu poruku. Malo jo smeta što su u nekim momentima djelovali kao da su na probi, malo je bilo nesporazuma oko izlazaka i ulazaka, te bi bilo dobro da se više poigraju sa svjetlom.

**Nedžad Ibrahimović** je rekao kako mu se najviše sviđa njihov odnos prema književnosti jer im ona ne predstavlja svetinju. Poigravaju se sa Šantićem što je opravdano za ovakvu predstavu. On, inače, navija da se sa književnim tekstom treba dijalogizirati stavljajući ga u različite kontekste.

Zapazio je da kao kolektiv dobro funkcionišu, skoro kao jedan glumac. Posebno je pohvalio interpretaciju Ujevićeve Svakidašnje jadikovke u izvedbi Milice Glogovac. **Mirela Trepanić** je uočila odličnu reakciju publike, i interesovalo ju je kako su se glumci osjećali igrajući. Pohvalila je dobro izrežirane pojedine dijelove u predstavi. **Vladimir Obradović** je rekao kako ih je velika scena na neki način pojela čim su ušli, jer je mnogo veća od njihove. A kad je riječ o njihovom doživljaju, rekao je da su radili svakodnevno u cilju da pošalju što jaču poruku, i misli da su uspjeli. Jer ako se samo jednom gledaocu iz publike dopadne to što rade, oni su sretni. Večeras su čuli pozitivnu reakciju publike kroz aplauz na pojedinim dijelovima, što je potvrda onoga što rade.

**Marijana Mijatović** je takođe opravdala njihov povиšen govor na sceni time što smatra da muka čovjeka natjera na pobunu koja mora biti glasna.

**Dževad Dedić** misli da su trebali biti i glasniji da probude mlade koji sjede u kafiću. Većina prisutnih na okruglom stolu se složila sa ovom sugestijom i u potpunosti opravdala galamu, bunt, pobunu ovih mladih ljudi.



**KNJIGA UTISAKA...****PROBUDI SE****DIS POZORIŠTE MLADIH BANJA LUKA**

Super predstava.Jak dojam glumaca.Posebno mi se svidio monolog momka u crvenim hlačama i djevojke u haljini.Ali nije toliko loše u našoj Bosni.

**N.N.**

Jedna od najboljih predstava odigranih u našoj pozorišnoj dvorani.Svaka čast!!!

**Nečitko****BMK!!!****Alan Ford**

Svaka čast! Imam osjećaj da sam vas čekala od početka Fedre! Ljubim vas u dikciju,energiju,glas,scenu... Čestitke od srca!

**Nečitko**

Kao što se vidi iz priloženog,nakon što ste vi stariji zatvorili oči i začepili uši na nama je ostalo da vas i nas sve probudimo. Svaka čast drugari!

**Minja G.**

Svaka čast ! Impresionirana sam .To je ono što je bilo potrebno na Festivalu.

**L.M.**

Super predstava.Svaka čast.

**Džana**

## PREDSTAVLJAMO... MILICA GLOGOVAC

Rođena 1995. godine u Trebinju, gdje je u okviru KS Male stvari i počela da glumi, a poslije se seli na studije dramaturgije u Banja Luku (naravno da je prvo pokušala upisati glumu) i zadnjih sedam mjeseci je član DIS teatra.

Baš voli pozorište i sve lijepo oko njega (ružno će valjda doći kasnije) i super joj je pobjeći na scenu, al' zna da nema pobjede u bježanju. Misli da je, danas, džaba govoriti u pozorištu dok god u ljudima (misleći i na sebe i svoje kolege) postoji strah da se iste istine kažu na mjestima gdje treba da se govore (ali glasno i jasno, bez retorike) i taj i takav strah je plaši.

Ništa joj draže ne bi bilo (bar vezano za ovu predstavu), nego otići pred njihove (a naše) palate pravde, skupštine i druge zg(r)adurine i odigrati, onako, za njih, najiskrenije što može, ovu predstavu, svjesna činjenice da je nikada neće ozbiljno doživjeti.

Voli da čita.

Voli da piše.

U pozorištu je sretna.

Voli da živi i htjela bi ostati ovdje... al' bez „slatkih zalogaja hljeba“.



## PREDSTAVLJAMO... SVETOZAR BABIĆ

Od 1997. godine živi u Banjoj Luci, jer se baš te godine i baš tamo i rodio. Iako je tako mlad, mučno mu je što je star.

Svjestan je da kroz predstavu i pozorište ne može promijenuti svijet, ali se baš od srca nada da će se igranjem ovakvih predstava, kao što je „Probudi se“, neko, bilo ko, bar jedan čovjek u publici malo pokrenuti, a onda mic po mic i dokle stignemo. Taj mali pokret je ono što ga trenutno drži i nosi.

Ne zna zašto, ali zna da je većina ljudi „probuđena“, ali da uvijek guramo probleme i nedaće pod tepih, a onda tepih ne može biti ravan.

Istovremeno je i sam dio većine koja je pognula leđa, a na sceni je pronašao mjesto u kojem, ponekad, stanuje sloboda.

Prezire senzacionalizam u medijima i medijske lešinare.

Voli život.

Voli ljubav.

Voli radost.

Voli slikati (i kaže da zna).



## ČETVRTI DAN FESTIVALA...



## RAZGOVOR SA DIREKTOROM POZORIŠTA MLADIH DIS IZ BANJE LUKE

### NOVICA BOGDANOVIĆ

*U odsustvu gospodina Stevana Šerbedžije, reditelja predstave „Probudi se“, razgovarali smo sa direktorom Pozorišta mladih DIS iz Banje Luke, Novicom Bogdanovićem.*

#### **Kažite nam nešto o samom projektu, čija je bila ideja da se napravi ovakvo nešto?**

Ono što je značajno za naše pozorište jeste to da smo mi u onom konceptualnom smislu pozorište mladih. Ovo je jedna generacija koja odrasta zajedno, koja je željela da da



neki svoj pečat ovom vremenu. Imali smo sreću da je Šerbedžija želio da radi s njima i da je motivisao ovu ekipu da se poigraju sa sobom, da se poigraju s vremenom u kojem žive, da se poigraju sa svojim očekivanjima i da nekako prevaziđu svoje glumačke nedostatke koje imaju kao i svi drugi. U samom početku smo radili nešto drugo, ali smo se stalno vraćali na ovu temu i onda se to u jednom trenutku iskanalisa, što je rezultiralo jednom ovakvom predstavom, koju mi zovemo bunt predstavom jer ovi mlađi ljudi progovaraju zaista o ozbiljnim stvarima. Predstava je dosta angažovana kao, uostalom, i dobar dio našeg repertoara. Mislim da je to dobro, dobro je što su ovi mlađi ljudi dobili priliku da negdje pokažu to što su naučili i da pokažu koliko toga još mogu da nauče. Predstava je poprilično i zaživjela jer ima bar jedno igranje mjesечно i ljudi dolaze više puta da je gledaju.

#### **Pošto su ovo zaista mlađi ljudi, koji progovaraju o vrlo ozbiljnim stvarima, interesuje me koliko su oni sami bili uključeni u stvaranje predstave osim, naravno, ovog čisto glumačkog segmenta?**

Vezivna tkiva i sve datosti koje se dešavaju u predstavi su njihove, to su njihove nekakva male kolokvijalne vježbe koje su prezentirali kao male ispite pred sobom i pred svojom ekipom i pred rediteljem. Čitav taj bunt je njihov, naravno, Šerbedžija je to mogao da prepozna i da ih na nekim mjestima pusti da se razigraju, ali i da ih na nekim mjestima, uslovno rečeno, i spusti. Ovdje u principu imamo i formu isповijednog teatra, ima negdje i asocijativnih tekstova, ima tu i nekakvih scenskih bravurica na koje publika dosta dobro reaguje.

#### **Kažite nam nešto generalno o vašem pozorištu?**

Ono što je nama jako bitno je to da smo mi nezavisna grupa već skoro dvadeset i pet godina, da radimo u svojoj pozorišnoj sali koja ima sto sedamdeset mesta, imamo i svoj mjesecni repertoar što nas svrstava u rijetka pozorišta mladih koja mogu da se time pohvale. U ansamblu imamo trenutno šezdeset i dvoje mlađih glumaca, a imamo i profesionalnu produkciju koja već radi svoje predstave, tako da funkcionišemo kao jedan složan i veselo kolektiv i nisu nam sve predstave ovako ozbiljne i sumorne, žanrovski smo vrlo raznoliki. Ono što je najvažnije je to da poštujemo kreativnost i integritet naših mlađih članova.

**VEČERAS:**



Antoni Mkarten i Stiven Sinkler

**SKIDAJTE SE DO KRAJA**

**Režija:**

**MIRELA TREPANIĆ**

**Igraju:**

Miralem Džaferović

Smajo Hasić

Esad Grbešić

Mirza Krtičić

Adnan Ahmetbegović

Albina Junuzović

Maja Avdagić

**Adaptacija teksta, scenografija, kostimi i izbor muzike:**

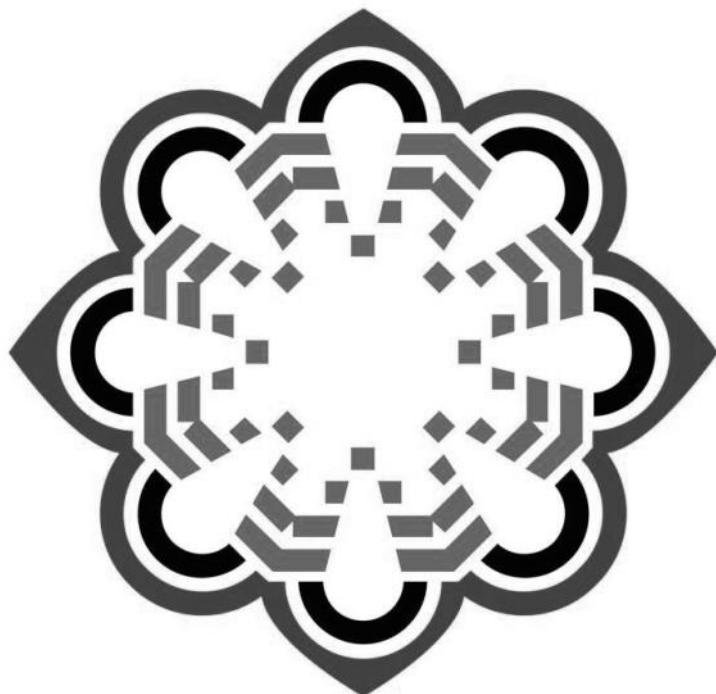
Mirela Trepanić i Ansambl

**Pokret:** Emir Fejzić

**Produkcija:** BKC Gračanica i KUD Adem Alić

## O POZORIŠTU...

Javna ustanova „Bosanski kulturni centar“ kao profesionalna društvena institucija za obrazovanje odraslih, kulturu i informisanje i organizovanje manifestacija djeluje od 1959. godine na području općine Gračanica. Bosanski kulturni centar čine: Radio Gračanica, Biblioteka dr. Mustafa Kamarić, gračaničko Kino, Galerija i Zavičajno-muzejska zbirka. BKC je organizator svih općinskih manifestacija između ostalih i onih prepoznatljivih i van granica opštine: „Ljetne večeri pod lipama Gračanice“, Koncerti na otvorenom, Sajam knjige, Festival dječijeg dramskog stvaralaštva... Kulturno umjetničko društvo „Adem Alić“ formirano 1948. godine temeljilo se na tradiciji kulturno-umjetničkih društava i kulturnog amaterizma u Gračanici u periodu između dva svjetska rata. Idealne uvjete za rad dobiva izgradnjom doma kulture 1977. godine, a kao rezultat izuzetnog amaterskog stvaralaštva i entuzijazma mnogobrojnih talentovanih pojedinaca Gračanica je dobila organizaciju Festivala amaterskih dramskih stvaralaca BiH 1979. i Festival dječijeg dramskog stvaralaštva 1982. Danas Društvo okuplja oko 200 članova koji djeluju u sekcijama: Foklorni ansambl, Dramski studio, Likovna grupa, Recitatorska grupa, Plesna grupa i Studio manekena. Svoj doprinos radu dramskog studija dali su Biljana Andelić, Muhamed Čolpa, Hajrudin Junuzović, Hasib Džaferović, Bego Bravić, Jadranka Osmanbegović, Hajrunisa Šelo, i mnogi drugi... „Hamlet u Mrduši Donjoj“, „Kako voli druga strana“, „U Zvorniku ja sam ostavio svoje srce“, „Striptiz ljubomore“, „S.O.S. Williame“, „Orkestar Titanik“, „Hanibal podzemni“, „Ciklus života“, „To rade“, te „Skidajte se do kraja“ su predstave dramskog studija od 2000. godine do danas.



**KUD ADEM ALIĆ**  
GRAČANICA

## O PREDSTAVI...

Dramski tekst „Ladies night“ (Dame biraju) autora Antoni Mkartena i Stivena Sinklera je komedija o nezaposlenim muškarcima u malom provincijskom gradu, koji dangube i piju, koji se odlučuju da i dođu na ideju da se skidaju za novac. Iako je u pitanju komedija koja ima zabavni karakter ona provlači i podteme: nezaposlenost, depresija, impotencija, gojaznost i kulturu radničke klase. Ovo je komedija koja na duhovit način ispituje koliko muškarci poznaju žensku psihologiju, šta žene žele, kakvi su muško-ženski odnosi, šta muškarci misle o ženama...Kroz novi, nesvakidašnji posao, probe striptiza, te striptiz nastup, naši junaci uče o sebi, jedni o drugima i postaju drugačiji, na početku komada luzeri, a na kraju samouvjereni striperi. To je iskustvo kroz koje postaju kvalitetniji ljudi, spremni za nove, veće i strašnije životne izazove. Predstava je premijerno izvedena 18.12.2014. godine u Gračanici, zatim još četiri puta, što je za gračaničke prilike predstavljalo neočekivan i izvanredan rezultat. Jednu predstavu je pogledalo ukupno 1800 gledalaca, čime je ova predstava po gledanosti oborila sve rekorde. Predstava je uspješno izvedena i u Žepču, Tešnju i Sarajevu, a u oktobru „Skidajte se do kraja“ zatvoriti će Međunarodni teatarski festival amaterskog teatra u Županji. Publika se srodi sa ovim gubitnicima, koji su dovoljno ludi i hrabri da probaju nešto neobično, drugačije, skoro nemoguće, i publika navija za njih da oni uspiju, da zarade i promijene svoj život. A oni se postepeno oslobađaju. Pripremajući se za nastup, nespretno otkrivajući svoja tijela, oni otkrivaju sebe, otkrivaju stvari u sebi za koje nisu znali da imaju.



## O REŽISERKI...

Mirela Trepanić, rođena u Gračanici, diplomirala je režiju na Akademiji scenskih umjetnosti u Sarajevu 2010. godine. Njen kratki diplomska film „Idiličan dan u provinciji“, poslužio je kao osnova za scenarij za dugometražni film „Krasta“ Srđana Vuletića. Prvi profesionalni angažman bio je u Mostaru s komedijom „Hanibal podzemni“ u Narodnom pozorištu Mostar, 2006 godine. Nakon toga su uslijedile dvije hit predstave „Ja, mahaluša“ i „Ja, mahalac“ koje su oborile sve



rekorde gledanosti, za preko 150 izvedbi pogledalo ih je više od 100.000 ljudi. Također, režirala je komedije „Gole žene...I u babi ima vitamina“ u Bosanskom narodnom pozorištu Zenica (premijera decembar 2013), „Ljubavni žulj“ u Centru za kulturu „Sarajevo“ (premijera oktobar 2014) te „Skidajte se do kraja“ u Bosanskom kulturnom centru Gračanica (premijera decembar 2014).

Režirala je i predstave za djecu: „Imamo učiteljicu za čistu peticu“, „Podrum zaboravljenih igračaka“, „Princeza na zrnu graška“, „Titiz i Džomet“, te dječije igrano -animirane emisije „BHT slagalica“ i „Nema problema za Novu godinu“ na BHT1. Ima iskustva i sa dokumentarnim filmovima „Čika Jovo car“, te reklamama i raznim ceremonijama i svečanostima „Otvaranje mosta festina lente u Sarajevu“, „Dodjela šestoaprilske nagrade u Sarajevu“...Ponosi se i poslom koji je uspješno obavila za Grad Sarajevo: napisala je scenarij i režirala ceremoniju Svečano otvaranje obnovljene sarajevske vijećnice 9.maja 2014.godine.

## IZ POZORIŠNE TEORIJE...

### PREDSTAVLJAMO PRIRUČNIK “REŽIJA U AMATERSKOM POZORIŠTU” (HUGO KLAJN)

*(Nastavak iz prethodnog biltena)*

#### POZORIŠTE I OSTALE DRAMSKE UMETNOSTI

Sve to još iskљučuje da ostale vrste dramske umjetnosti, radiodrama, filmska i televizijska drama, uskoro potisnu pozorište, preuzimajući njegovu funkciju. Jer sve one, svaka na svoj način, čine isto što i pozorište. Pored svoje ekonomičnosti i masovnosti, uslijed koje je u stanju da angažuje najčuvenije umjetnike cijelog svijeta, film raspolaže i takvim tehničkim mogućnostima koje mu dopuštaju da dočara najfantastičnija zbivanja i da, groplanovima i neograničenom pokretljivošću svoje kamere, izvjesne momente zbivanja neuporedivo bolje osvijetli i do tančina razjasni. Zato nije čudo ako i poneki od onih koji rukovode kulturno-prosvjetnim radom u općini ili izjavi da pozorište, pogotovo amatersko, smatra nečim nesavremenim, osuđenim na propast, nečim na šta danas, u doba televizije, ne vrijedi trošiti ni truda ni sredstava.

Ali, izvanredne mogućnosti filmskih i televizijskih izražajnih sredstava i postupaka ujedno dovode u pitanje njihovu vrijednost i pouzdanost.

Jedno trgovinsko preduzeće u SAD prikazalo je na televiziji čudotvorno dejstvo svog deterdženta: jednostavnim pranjem u njemu sasvim zagađeno i inficirano platno postalo je pred očima gledalaca tako čisto da je i pod mikroskopom bilo bez ikakvih zaraznih klica.

U stvari je najprije snimljeno čisto platno, a zatim to isto platno je uprljano i inficirano, pa su ti snimci, naprsto, prikazani obrnutim redom.

To je, razumije se, prevara, ali način na koji je ona izvedena predstavlja sasvim legitiman stvaralački postupak i u filmskoj drami.

Zbog te primjene trikova, koji su u pozorištu nedostižni, te u njemu ne igraju nikakvu značajniju ulogu, mnoge filmske predstave imaju uvjerljivost mađioničarske priredbe, dok se uvjerljivost pozorišne predstave zasniva na neposrednom djelovanju glumčevog doživljavanja i postupanja.

Povrh toga, u radiodrami samo čujemo glasove, snimljene na magnetofonskoj traci; na filmu i televiziji uz to vidimo slike (fotografije) snimljene pomoću filmske ili televizijske kamere. Jedino u pozorištu imamo pred sobom žive ljudi, prisustvujemo njihovom djelovanju, vidimo svojim očima i čujemo svojim ušima šta oni čine i doživljavaju, mada su ti doživljaji i postupci (kao i u radiodrami ili filmskoj drami uostalom) samo prividni, kad god bi stvarni mogli imati nezgodnih posljedica.

Zato možemo biti sigurni da će i u buduće dramsko pozorište biti nezamjenjivo u onim oblastima u kojima odlučuje neposredno djelovanje čovjeka na ljudi, utoliko više ukoliko se više bude usredsređivalo na te oblasti, a ne na tehničke majstorije, u kojima će uvijek zaostajati iza filma.

## IZ POZORIŠNE TEORIJE...

### AMATERSKO POZORIŠTE

O ciljevima i zadacima amatersko-pozorišne djelatnosti, mišljenja se razilaze. Po jednima, ona naprosto treba da daje prilike ljubiteljima da se iživljavaju, da, neobavezno, radi svog zadovoljstva, probaju i tu vrstu umjetnosti. Drugi ističu priliku da se zabave gledaoci amaterskih priredbi, naročito seljaci u dugim zimskim večerima, ali i radnici, čiji će se radni dan, uvođenjem mehanizacije i automatizacije, znatno skratiti. Treći ističu korist koju će pozorišni život imati od toga što amateri pozorišta pripremaju novu publiku, što predstavljaju neku vrstu niže, pripremne škole za buduće posjetioce pozorišta. Četvrti u amaterskom pozorištu vide, za sada, nužnu zamjenu za još neizgrađeni sistem kulturnih institucija (kina, čitaonica, narodnih univerziteta, profesionalnih pozorišta).

Jasno je da ono što je rečeno o današnjim ciljevima i zadacima uopće mora važiti i za amatersko pozorište. Međutim, djelatnost pozorišnih amatera nije u svemu jednaka radu onih kojima je pozorište glavno zanimanje. Još manje se može prihvati mišljenje da je amatersko pozorište samo neko jeftinije popularno izdanje profesionalnog, s kojim ono treba da se izjednači, da stigne i, ako može, prestigne, koje treba i da zamijeni ondje gde profesionalnog pozorišta nema, i tamo gdje umjetnost profesionalaca ne može da dopre, da ga zamijeni bar privremeno, dok naš kulturni razvoj ne dostigne onaj stepen na kojem će profesionalnih pozorišta, stalnih ili putujućih, biti svuda, i na kojem će i potrebe svih slojeva biti iznad nivoa amaterskih dostignuća.

Dokle god se amatersko pozorište bude smatralo kao niži stepen i privremena zamjena profesionalnog, dotle ono neće moći računati na izdašniju podršku, ni moralnu ni materijalnu. Čemu ulagati u nešto što ne predstavlja stalnu vrijednost i trajnu potrebu? Takvu podršku možemo očekivati samo onda ako pozorišno-amaterska djelatnost ima svoje ciljeve i zadatke, koji su isti u osnovi, ali ipak različiti, zasebni. Da bismo ih pronašli, moramo ispitati ona tri činioca od kojih se sastoji svako pozorište, i amatersko, a to su: izvođači, publika za koju se izvodi, i komadi koji se izvode.



## MALO RAZONODE ZA UMJETNIKE, LJUBITELJE FIZIKALNE HEMIJE...

**Primjer:** Pri djelovanju s viškom hloridne kiseline (HCl) na 30 g prirodnog krečnjaka dobiveno je 11g ugljik (IV) oksida ( $\text{CO}_2$ ). Koliko procenata kalcijum karbonata ( $\text{CaCO}_3$ ) ima u prirodnom krečnjaku ?



*Rješenje:*

Poznati su sljedeći podaci:

$$m(\text{krečnjaka}) = 30 \text{ g}$$

$$m(\text{CO}_2) = 11 \text{ g}$$

$$M_r(\text{CO}_2) = 44 \text{ g/mol}$$

$$w(\text{CaCO}_3) = ?$$

S obzirom da je odnos količine jedinki koje učestvuju u nekoj hemijskoj reakciji jednak odnosu njihovih koeficijenata u jednačini te reakcije, slijedi da je masa čistog kalcijum karbonata u prirodnom krečnjaku jednaka:

$$\frac{n(\text{CaCO}_3)}{n(\text{CO}_2)} = \frac{1}{1}$$

$$n(\text{CaCO}_3) = n(\text{CO}_2)$$

$$\frac{m(\text{CaCO}_3)}{M(\text{CaCO}_3)} = \frac{m(\text{CO}_2)}{M(\text{CO}_2)}$$

$$m(\text{CaCO}_3) = \frac{m(\text{CO}_2) \cdot M(\text{CaCO}_3)}{M(\text{CO}_2)}$$

$$m(\text{CaCO}_3) = \frac{11 \text{ g} \cdot 100 \text{ g/mol}}{44 \text{ g/mol}}$$

$$m(\text{CaCO}_3) = 25 \text{ g}$$

Procentni udio kalcijum karbonata u prirodnom krečnjaku računa se na osnovu formule za procentni udio:

$$w(\text{CaCO}_3) = \frac{m(\text{CaCO}_3)}{m(\text{krečnjaka})} \cdot 100\%$$

$$w(\text{CaCO}_3) = \frac{25 \text{ g}}{30 \text{ g}} \cdot 100\%$$

$$w(\text{CaCO}_3) = 83,33 \%$$

**Procentni udio kalcijum karbonata u prirodnom krečnjaku iznosi 83,33 %.**

MAIDA MAY

KLOŠARENKO...

SVI TI ZALEĐENI  
LJUDI U VAŠEM  
SRCU.

MAY

## EDO VON KORJENIĆ VON OVO VON ONO...

### DUGE PRIČE KRITIČARA TEATRA

Poslije svake predstave kada glumci odigraju svoje najbolje uloge i siđu sa bine, na scenu nastupaju kritičari.

*Kritičar-ocjenjivač, prosuđivač, čovjek koji ocjenjuje umjetnička i književna djela.  
(Bratoljub Klajić)*

Poslije bitke, nema stanke ni odmora. Nastavak slijedi u Maloj sali za okruglim stolom (ipak je čoškast), gdje poredani glumci čekaju svoju Amorovu strelicu ili trozubac Posejdona. A šta sve kritičari ne mogu? Mogu vas potopiti, propiti, osuditi, izluditi, izrežirati, secirati...

Strajo kaže da krenemo, pa da brže završimo, Ljiljana nekad baca ljiljane, nekad čekiće, tu je da pomogne i Jelena, Nedžad na vrhu, Jasmin u sredini, desno Predrag sa lijepom pratilejom. Senada, sporije ne stižem sve zapisati, u zraku lebde riječi, inventivni otkloni, autentični tekst, od ideje do realizacije, nije bilo u ritmu, udaljio se od ideje, moje iskrene čestitke, moglo je bolje, više, tiše, sve intonacije i kao u pravom ratu detonacije.

Kraće bi moglo, ali ne može.

A ima jedna priča o ljubitelju kratkoče.

Putujući, udruže se jedan filozof i neki čovjek. Filozof se razboli, a njegov saputnik odluči da se hitno vrati kući u svoju zemlju. Filozof htjede da napiše pismo i preda ga za svoje ukućane svom poznaniku da ga ponese, ali se predomisli i reče mu:

Reci za mene mojima kod kuće:

Snašla ga glavobolja,  
Trpi od zubobolje,  
ima otežano disanje,  
ruke mu onemoćale,  
noge mu otekle,  
oči mu trepču,  
Koljena mu se raspadaju,  
leđa ga bole,  
pluća mu bolesna,  
slezena mu oslabila,  
zglobovi mu se rastavili,  
srce mu lupa,  
kičma ga boli,  
oči mu suze,  
voda mu u koljenima,  
grlo mu se upalilo,  
pod sljepočnicom mu nešto tuče,  
puls mu oslabio,  
živci mu prepregnuti, jezik mu se zavezuje.

Na to mu onaj čovjek reče: "Gospodine! Mrzim da puno govorim. Reći ću im:  
"Umro i gotovo!"

**SAVJETI ZLATA VRIJEDNI...**<http://vukajlja.com>

aleksandardjrc, 02.02.2012.

**U teskoj situaciji**

morate se snaci

## POSLOVICA:

**“Ko lopovu gleda kroz prste, i sam je lopov”**

## RAZOTKRIVANJE POSLOVICE...

Mnogo priča ima o lopovima. Jedan je bio toliki lopov, da je sam od sebe krai. Baci svoju kapu, pa se onda šunja do nje, ukrade je i pobegne iza kuće. Onda je sam sebi vrati, čestita “si”, i opet.

U jednom plemenu je bio jedan čovjek koji je mogao ukrasti šta zamisli. Krao je zlato, konje, djevojke, djevojčice... Sve je krai. U jednom drugom selu je bio jedan dijamant ozbiljno čuvan. Helem, odluči njegovo pleme da hoće taj dijamant, i pošalju ga u misiju. Ode on tamo, proovuče se iza stražara koji su kunjali i uvuče se u dvospratni šator. Taman da uzme dijamant, kad čuje nakvo šuškanje. Sakrije se iza paravana, kad ugleda jednog što se namačkaro po licu kako se šulja prema dijamantu. Taj namačkarani strpa dijamant u torbicu što je mi danas zovemo pederuša, a ovaj lopov u nevjerici podiže ruku u visini očiju i raširi prste. Gledao ga je kroz prste. Utom upadoše stražari, uhvate ovog sa dijamantom, ali i njega. On je i dalje držao ruku raširenih prstiju u visini očiju. Govorio je da nije lopov, pravdao se kako je šetao, pa se slučajno tu zadesio, ali pomoći nije bilo. Jeden stražar ga uhvati za ruku i reče:

“ Ti gledaš onog lopova kroz prste, a ko gleda lopovu kroz prste i sam je lopov.”

Stražar nije ni slutio koliko je blizu istine.

Lopov se zabezeknu i klonu.

Prvi dio ove rečenice se izgubio, ali je ostao onaj dio “Ko lopovu gleda kroz prste, i sam je lopov.”

Danas se ova poslovica koristi kad nešto hoćeš ukrasti, a bahne drugi lopov, pomete te u nakani, ti se sakriješ, pa ga gledaš kroz prste.



**OBAZIRANJA...**

**FEDRO:** Čemu suze?

**FEDRINICA:** Uplakana od sinoć, ona me djeca isprepadaše, a tebe nema.

**FEDRO:** Zakasnih se malo, ali sam ipak stigo.

**FEDRINICA:** Bez tebe mi je život kao kazna.

**FEDRO:** Ne govori stihovano, zbumujućeš me tako.

**FEDRINICA:** Festival traje, duša mi cvjeta, spremna sam dijeliti ljubav širom svijeta.

**FEDRO:** Da ti se pridružim poželjeh sada, ako ne sada, onda kada?

**FEDRINICA:** To mi reci, takvog te želim srcem cijelim.

**FEDRO:** Obriši suze, nasmiješi se meni.

**FEDRINICA:** Tugu mi vjetar uze, osmijeh mi izbrisala suze.

**FEDRO:** Ženo, ptica raširenih krila, gdje si do sad bila, gdje si do sad bila?

**FEDRINICA:** Bila kod Halila, tako se veli, a tvoja sam vječno, bezbeli.

**FEDRO:** Nemoj me pitati gdje sam nekad bio, s drugovima vino pio.

**FEDRINICA:** Tvoji su drugovi biseri rasuti po cijelom svijetu

**FEDRO:** Tako se priča, nemoj mi trača, trač je samo trač.

**FEDRINICA:** Muže moj, ne tjeraj me u bol, ne tjeraj me u plač.

**FEDRO:** Ženo moja, svaka čast, bravo, ali imam dojam da seremo pravo.

**FEDRINICA:** Ima jedna pjesma davna „Seri, seri moj golube bijeli“

**FEDRO:** Nemoj bona sa mnjom tako, ni mom srcu nije lako.

**FEDRINICA:** Narod to reče nekada tamo, a ja to sada prenesoh samo.

**FEDRO:** Baš nas je ovaj dijalog kreno, imam osjećaj da sam s umom skreno.

**FEDRINICA:** (U sebi) Uzalud biješ pjesnički boj, odavno, dragi, ti nisi svoj...

**DIREKTOR FESTIVALA:**  
Vahid Duraković

**KOORDINATOR FESTIVALA:**  
Sanel Ugarak

**PR FESTIVALA:**  
Rea Vučić

**REDAKCIJA BILTENA:**  
Nedžad Milanović, urednik  
Senada Milanović  
Amel Ugarak  
Suad Velagić  
Vedrana Kisić  
Edin Ćatić Bato, fotograf

**SARADNICI BILTENA:**  
Lamija Mlačo  
Ines Jusufbašić  
Nedim Milanović  
Medina Spahić  
Elma Karadža  
Šejla Sadiković  
Amila Velagić  
Ajla Kurtović  
Emil Ždralović

**SPOLJNI SARADNICI BILTENA:**  
Maida May  
Edo von Korjenić

**SARADNICI FESTIVALA:**  
Jasmina Mlačo  
Melisa Sabitović  
Samir Nuhić  
Almir Mujagić  
Ermina Musić

**TEHNIČKA EKIPA:**  
Senad Imamović Struja  
Edin Ćatić Bato  
Azem Duraković  
Jusuf Hozić Caci

**SELEKTOR:**  
Mr. Ljiljana Čekić

**STRUČNI ŽIRI:**  
Prof.dr. Nedžad Ibrahimović  
Amira Kudumović  
Jelena Popović

**ŽIRI PUBLIKE:**  
Edin Korjenić Edo  
Marija Udiljak  
Majda Fuka  
Šeherzada Dedić  
Irma Gekić  
Greta Kuna  
Željko Luledžija  
Obrad Kisić  
Ilhana Bušatlić  
Selma Slipac  
Saša Živanov

**UMJETNIČKO VIJEĆE FESTIVALA:**  
Anto Bilić - predsjednik  
Jesenko Muzaferija  
Željko Milošević  
Ermina Musić  
Senada Milanović  
Goran Jokić  
Vahid Duraković

**ORGANIZACIONI ODBOR:**  
Hasan Ajkunić - predsjednik  
Senada Milanović  
Suad Velagić  
Edin Ćatić Bato  
Ermina Musić  
Sanel Ugarak  
Nedžad Milanović  
Željko Luledžija  
Antonio Džolan  
Samir Nuhić  
Amel Ugarak  
Vahid Duraković

**UREDNICI INTERNET STRANICE:**  
Edin Ćatić Bato  
Mulhari Agić

**DIZAJN-PLAKAT-NASLOVNICA:**  
Antonio Džolan

#### VAŽNI BROJEVI I SERVISNE INFORMACIJE:

- POLICIJA 122 - VATROGASCI 123 - HITNA POMOĆ 124 -
- PORTIRNICA KSC-a 030/509-722 - AUTOBUSNA STANICA 030/251-789 -
- MOTEL GENEX 030/254-023 - DIREKTOR FESTIVALA 030/509-720 -
- UREDNIK BILTENA 061/796-877 - KOORDINATOR FESTIVALA 061/639-647

*Preporučujemo vam da svratite na osvježenje u Caffe LOOK (šetalište u centru grada) ili u Caffe HOLLYWOOD i Pizzeria LITTLE BIG (plato KSC-a)*